

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **PAUL'S BOHEMIA TRADING, s.r.o.**, se sídlem Mánesova 1111/45, Praha, zast. Mgr. Luborem Bystřickým, advokátem se sídlem Myslíkova 2020/4, Praha, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2019, č. j. 10 Af 46/2019 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo řízení před tímto soudem proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2019, č. j. 6317071/19/2001-70462-110054, zastaveno z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

[2] Výše uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatelky o prominutí úroku z prodlení na dani z nabytí nemovitých věcí stanovené platebním výměrem ze dne 3. 4. 2019, č. j. 3042517/19/2001-70462-110321.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že městský soud vyzýval k zaplacení soudního poplatku zástupce stěžovatelky, aniž by měl ve spise založenou jemu udělenou plnou moc. Usnesení ze dne 2. 10. 2019, č. j. 10 Afs 46/2019 - 13, obsahující výzvu

k zaplacení soudního poplatku měl proto městský soud zaslat přímo stěžovatelce, a nikoli jejímu zástupci. To podle názoru stěžovatelky platí i za situace, kdy bylo následně chybně zastoupení zhojeno zasláním plné moci dne 15. 10. 2019. Na podporu svých tvrzení stěžovatelka odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 2 Afs 86/2009 - 83, a navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu podle § 110 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a zavázal jej znovu vyzvat stěžovatelku k zaplacení soudního poplatku.

[4] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že se necítí být oprávněn ani schopen se k obsahu kasační stížnosti vyjadřovat, proto Nejvyššímu správnímu soudu nenavrhuje, jak má o kasační stížnosti rozhodnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena. Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podstatou kasační stížnosti je zákonnost usnesení městského soudu o zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku, což je v souladu s § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. jediným kasačním důvodem u tohoto typu rozhodnutí. Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší zabývat se pouze tím, zda bylo namíste řízení zastavit a zda zastavením řízení bylo respektováno právo stěžovatelky na spravedlivý proces.

[8] V souladu s § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento zákon (soudní řád správní) nebo zákon zvláštní. Zvláštním zákonem ve smyslu citovaného ustanovení je mj. právě zákon o soudních poplatcích, podle jehož § 9 odst. 1 je soud v případě, že soudní poplatek nebyl zaplacen s podáním návrhu na zahájení řízení, povinen vyzvat poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Podle věty druhé téhož ustanovení se k zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty nepřihlíží.

[9] Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že dne 24. 9. 2019 podal za stěžovatelku žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí Ing. Radek Lančík, daňový poradce. Současně s podanou žalobou doručil městskému soudu plnou moc datovanou dnem 20. 9. 2019, která se vztahovala jak na řízení před městským soudem, tak i na řízení o kasační stížnosti. Tato plná moc však nebyla podepsána zmocnitelem (stěžovatelkou).

[10] Usnesením ze dne 2. 10. 2019, č. j. 10 Af 46/2019 - 13, městský soud stěžovatelku vyzval k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, tuto výzvu však doručil do datové schránky pouze daňovému poradci, Ing. Lančíkovi, a to dne 9. 10. 2019. Stěžovatelka následně dne 15. 10. 2019 odeslala městskému soudu totožnou plnou moc, jakou již městský soud měl ve své dispozici a která byla soudu doručena společně s žalobou; tato (druhá) plná moc již obsahovala podpis stěžovatelky (zmocnitele). Stěžovatelka ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatila.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že placení soudního poplatku není úkonem, který by stěžovatelka musela učinit osobně. Jedná se o zastupitelné jednání a nedostatek osobního prvku jednajícího nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost tohoto jednání (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 3 As 55/2004 - 52). Za stěžovatelku tak mohla soudní poplatek zaplatit i jiná osoba (resp. její zástupce – zde: daňový poradce). Aby však mohl soud, který doručuje v souladu s § 42 odst. 2 s. ř. s. výzvu k zaplacení soudního poplatku pouze zástupci, řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku zastavit, musí mít postaveno na jisto, že zastoupení účastníka v okamžiku doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku skutečně trvalo. V opačném případě by totiž výzvu k zaplacení soudního poplatku doručoval osobě, která by k účastníkovi řízení neměla žádný vztah, resp. nebyla by jeho zástupcem.

[12] V souladu s § 441 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, je nezbytné rozlišovat (i) dohodu o plné moci, jakožto dvoustranné (případně vícestranné) právní jednání mezi zmocněncem a zmocnitelem, na základě kterého vznikne vztah zastoupení, a (ii) plnou moc, která je na rozdíl od dohody o plné moci jednostranným právním jednáním zmocnitele adresovaným třetím osobám, přičemž hlavní funkcí tohoto právního jednání je prokázání vzniku dohody o zastoupení (dohody o plné moci). Podpis zmocnitele (na rozdíl od podpisu zmocněnce) je přitom nezbytnou náležitostí plné moci jakožto jednostranného prohlášení zmocnitele (stěžovatelky) vůči třetím osobám (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2014, č. j. 4 As 171/2014 - 26).

[13] V nyní posuzovaném případě doložil zástupce stěžovatelky k podané žalobě plnou moc, která neobsahovala podpis zmocnitele (stěžovatelky). Městský soud tak z (první) plné moci přiložené k žalobě nemohl považovat za prokázané, že zastoupení stěžovatelky opravdu trvalo. Z tohoto důvodu by jistě městskému soudu bylo možné vytknout, že výzvu k zaplacení soudního poplatku zaslal pouze zástupci – daňovému poradci Ing. Lančíkovi, aniž by měl vztah zastoupení mezi stěžovatelkou a tímto daňovým poradcem v okamžiku doručování výzvy jakkoli podložený.

[14] V nyní posuzované věci však sehrálo zásadní roli to, že stěžovatelka následně dne 15. 10. 2019 odeslala soudu druhou plnou moc, která byla obsahově totožná s první plnou mocí, tj. vztahovala se na řízení před městským soudem, jakož i na řízení o kasační stížnosti, a byla datována stejným dnem – 20. 9. 2019, což je dle Nejvyššího správního soudu klíčové. Přestože byla tato řádná (druhá) plná moc doručena městskému soudu až v průběhu běžící lhůty k zaplacení soudního poplatku (konkrétně dne 17. 10. 2019), jejím předložením bylo (*ex post*) prokázáno, že již v době podání žaloby zastoupení mezi stěžovatelkou a daňovým poradcem skutečně trvalo. Tato (druhá) plná moc tak osvědčila existenci právního vztahu mezi zastoupeným (stěžovatelkou) a jeho zástupcem (Ing. Lančíkem, daňovým poradcem) od samého počátku řízení před městským soudem.

[15] Nyní souzenou věc je tak potřeba odlišit od rozsudku zdejšího soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 2 Afs 86/2009 - 83, na který stěžovatelka v kasační stížnosti odkazovala, neboť tam doložil stěžovatel městskému soudu společně s podanou kasační stížností plnou moc, která se však vztahovala pouze na řízení před městským soudem (Nejvyšší správní soud pouze dodává, že podle tehdy platné právní úpravy prováděly tzv. předrozsudkovou agendu v řízení o kasační stížnosti krajské soudy, městský soud byl proto v citované věci oprávněn řízení o kasační stížnosti zastavit, pakliže pro to byly splněny zákonné podmínky). Zdejší soud pak v citovaném rozsudku uvedl, že podání kasační stížnosti bylo

nezbytným úkonem, který byl zástupce stěžovatele oprávněn učinit na základě plné moci udělené pro zastupování v řízení před městským soudem. K dalším úkonům (zaplacení soudního poplatku za podanou kasační stížnost) však oprávněn (a povinen) nebyl. V citované věci pak stěžovatel doložil plnou moc k zastupování v řízení o kasační stížnosti až dne 15. 6. 2009 (datovanou dnem 11. 6. 2009), přičemž lhůta k zaplacení soudního poplatku uplynula již 15. 5. 2009. V této věci tak došlo k zásadnímu pochybení, neboť zástupce, kterému soud doručil výzvu k zaplacení soudního poplatku, nemohl odpovídat za úkony neučiněné (nezaplacení soudního poplatku), když mu byla udělena plná moc k zastupování v řízení o kasační stížnosti až téměř měsíc po uplynutí lhůty k zaplacení.

[16] V nyní posuzované věci však byla stěžovatelka od počátku řízení před městským soudem zastoupena Ing. Lančíkem. Přestože k prokázání trvání vztahu zastoupení došlo až v průběhu již běžící lhůty k zaplacení soudního poplatku, na okamžiku vzniku zastoupení (dne 20. 9. 2019) tato skutečnost ničeho nemění, neboť plná moc, doručená soudu dne 17. 10. 2019, existenci zástupčího oprávnění již v době podání žaloby pouze osvědčovala. V nyní souzené věci tak nebyla stěžovatelka nijak zkrácena na svém právu na přístup k soudu, které bylo v daném případě podmíněno zaplacením soudního poplatku – a to ve stanovené lhůtě. K tomu v daném případě zjevně nedošlo, což nutně vedlo k zastavení řízení, a Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by mohl (a měl) usnesení o zastavení řízení zrušit.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji s odkazem na § 110 odst. 1 větu poslední s. ř. s. zamítl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem vychází z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu